

# Så lyckas du med bilköpet

En guide till dig som ska köpa bil





**Att köpa bil** är ett av livets största ekonomiska beslut. Det handlar om mer än bara hästkrafter och färg – det är ett val som påverkar din vardag, din familjs säkerhet och din ekonomi under lång tid framöver. För många är bilen en symbol för frihet, men för att friheten inte ska bli en ekonomisk börda krävs det att man planerar noga.

I den här guiden går vi igenom allt du behöver veta steg för steg. Du får hjälp att välja bil utifrån dina behov, räkna på den verkliga kostnaden för köpet och ser till att du inte missar detaljerna som driver ägandekostnaden. Dessutom hjälper vi till att förstå vilka regler som gäller om något går fel. Vi går igenom både det praktiska och det juridiska – så att du kan fatta ett tryggt beslut, undvika vanliga fallgropar och känna dig säker på både finansiering, avtal och dina rättigheter.

**Lycka till!**  
**/Sharon Lavie, sparekonom på Lendo.**

# Så lyckas du med bilköpet

## Innehåll

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| Kapitel 1: Börja rätt: behov, budget och dina prioriteringar ..... | 4  |
| Kapitel 2: Rätt bil till rätt pris .....                           | 12 |
| Kapitel 3: Säkerhet – så väljer du en trygg bil .....              | 18 |
| Kapitel 4: Extrautrustning .....                                   | 19 |
| Kapitel 5: Drivlina – el, hybrid, bensin eller diesel .....        | 20 |
| Kapitel 6: Skatt, malus och elbilspremie .....                     | 24 |
| Kapitel 7: Köpa begagnat.....                                      | 27 |
| Kapitel 8: Dina rättigheter .....                                  | 30 |
| Kapitel 9: Finansiering .....                                      | 32 |
| Kapitel 10: Bilförsäkring .....                                    | 35 |



## Kapitel 1: Börja rätt: behov, budget och dina prioriteringar

Innan du börjar titta på annonser är det smart att fundera över hur du använder eller planera att använda bilen en vanlig vecka. Genom att skriva ner dina behov undviker du att köpa en bil som är onödigt dyr eller som inte får plats med allt du behöver.

## Steg 1: identifiera din körprofil

Om du redan kör bil: utgå från hur du använder den i dag.

Om du är förstagångsköpare: utgå från hur du tror att bilen kommer användas de kommande 12 månaderna – och skissa på en “normalvecka” + “specialveckor” (semester, storhandling, besök hos släkt, vinterperiod).

Svara på frågorna nedan och skriv ner dina svar. Det här blir din kravprofil.

### Vardagsresor och pendling

- Kommer du att pendla till jobbet/skola?
  - Hur många dagar i veckan?
  - Ungefärlig sträcka enkel väg?
- Kommer bilen att användas till vardagsärenden (hämtning/lämning, storhandling, träning)?
  - Hur många korta resor per vecka?

### Resor, bagage och livsstil

- Hur ofta gör du längre resor?
  - Någon gång i månaden, några gånger per år eller varje vecka?
- Brukar du resa med mycket bagage?
  - Skidor, barnvagn, verktyg, musikutrustning, sportutrustning?
- Behöver du dragkrok eller takräcke?
  - Släp, båt, cyklar, skidbox?

### Hushållet

- Hur ser hushållet ut idag och inom 1–3 år?
  - Är ni en, två eller fler vuxna som ska köra bilen?
  - Finns barn i hushållet nu, eller är det sannolikt inom de närmaste åren?
  - Kommer du att behöva plats för barnvagn, bilbarnstol(ar) och extra packning samtidigt?
  - Har du husdjur som ska åka med regelbundet?
  - Behöver du ofta ta med fler passagerare (t.ex. släkt, vänner, samåkning)?

### Körmiljö och förutsättningar

- Var kommer du oftast köra?
  - Stad, landsväg, motorväg, grusväg?
- Hur ser din parkering ut?
  - Trångt garage, gata, backe, laddmöjlighet?
- Kör du mycket vintertid i snö/is?
  - Behöver du extra markfrigång eller fyrhjulsdrift – eller räcker bra vinterdäck?

## Uppskatta antal mil per år

Du behöver inte gissa perfekt. Målet är att hamna i rätt härad, eftersom det påverkar drivlina, försäkring, serviceintervall, värdeminskning och finansiering.

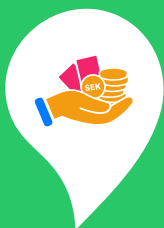
**Gör så här:**

1. Välj en "normalvecka".
2. Skriv ner dina planerade bilresor under veckan (pendling + ärenden + fritid).
3. Summera veckans kilometer och multiplicera med 45 (lämna utrymme för semesterveckor och veckor du inte kör).
4. Lägg till "specialresor" per år: t.ex. 3 resor på 40 mil tur och retur = 120 mil extra.

### Exempel:

- Normalvecka: 120 km (12 mil)
- År:  $12 \text{ mil} \times 45 = 540 \text{ mil}$
- Specialresor: 200 mil

**Totalt: cirka 740 mil/år**



### Tänk på:

- Kör du många mil: bränsle/el och service blir större poster.
- Kör du få mil: värdeminskning och försäkring blir ofta en större andel av totalkostnaden.

## Biltyper: Vad menas egentligen?

### Småbil (A–B-segment)

En mindre bil som ofta är billigare i inköp, försäkring och drift och är smidig i stadstrafik. Nackdelen är ofta mindre bagageutrymme och lägre komfort på längre resor.

### Kompaktbil (C-segment)

En mellanstor bil som ofta fungerar som "allroundbil" för både stad och landsväg. Du får ofta mer utrymme och bättre långfärdskomfort än i en småbil, men högre totalkostnad.

### Kombi

En bil med extra bagageutrymme och flexibel last, vilket gör den praktisk för barnvagn, storhandling och resor.

### Sedan

En bil med separat bagageutrymme och ofta bra komfort och stabilitet på motorväg. Den kan vara mindre flexibel än en kombi när du ska lasta skrymmande saker.

### Halvkombi (hatchback)

En bil där bagage och kupé hänger ihop, vilket gör den mer flexibel att lasta än sedan. Vanligtvis en bra kompromiss mellan kompakt format och praktisk användning.

### SUV

En högre bil med högre sittposition som många upplever som trygg och bekväm vid in- och utsteg. Den kan kosta mer i drift (däck, förbrukning, försäkring) och inte alltid ge mer utrymme än en kombi.

### Crossover

En bil som blandar egenskaper från personbil och SUV, ofta i kompakt format. Den ger ofta SUV-känsla och hög sittposition men kan vara mer ekonomisk än en stor SUV.

### Minibuss/MPV (familjebil)

Byggt för utrymme och flexibilitet, ofta med riktigt bra baksäte och lastmöjligheter. Perfekt för större familjer, men kan vara dyrare i inköp och försäkring.

### Pickup

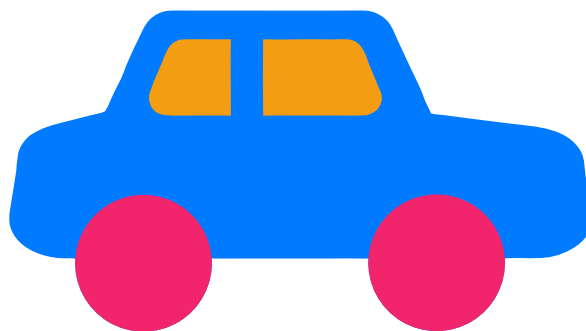
En arbetsinriktad bil med öppet flak och ofta hög dragkapacitet. Den är sällan det mest ekonomiska valet för vardagskörning, men kan vara praktisk om du verkligen behöver last och släp ofta.

### Sportkupé/cabriolet

Fokuserar på körkänsla och design snarare än praktisk vardag. Ofta högre försäkring och mer begränsad funktion för familj och last.

### Premiumbil

Handlar mer om varumärke och utrustningsnivå än en specifik karossform och kan finnas som sedan, kombi eller SUV. Du betalar ofta extra för komfort, material och teknik, och det kan ge högre servicekostnader och ibland dyrare delar.



## Vilken typ av bil ska du välja?

Det här är inte ett facit, men det hjälper dig att sortera rätt så att du slipper lägga tid på bilar som inte passar.

## Snabbguide: Vilken biltyp passar dig bäst?

| Biltyp          | Passar bäst för...                           | Fördelar                                              | Tänk på detta                                         |
|-----------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| Småbil          | Dig som mest kör kortare sträckor i stan.    | Billigast att köpa, försäkra och parkera.             | Litet bagageutrymme och lägre komfort på långresor.   |
| Kombi           | Familjer med barnvagn eller mycket packning. | Väldigt praktisk och rymlig för både barn och prylar. | Det kan vara lite krångligare att fickparkera i stan. |
| SUV / Crossover | Dig som vill sitta högt och ha bra sikt.     | Enkelt insteg och ofta tillgänglig med fyrhjulsdraft. | Drar ofta mer bränsle och har dyrare däck.            |
| Elbil           | Dig som kan ladda hemma eller på jobbet.     | Mycket låga driftskostnader och bra för miljön.       | Högre inköpspris och kräver planering vid långresor.  |

## Om du kör mest korta resor (stad/ärenden), få mil per år

### Du prioriterar ofta:

- lättkörd bil, bra sikt och smidig parkering
- låg driftskostnad per månad, men tänk på att försäkring och värdeminskning kan bli stora poster även om du kör lite
- extra viktigt att ha en underhållsbuffert, eftersom en reparation kan kännas stor när du kör få mil

**Därför kan småbil, kompaktbil, halvkombi/crossover i kompakt format passa dig.**

### Jämför särskilt:

vändradie, parkeringshjälp/backkamera, däckdimension (kostnad), försäkringsklass, serviceintervall och om bilen har bra säkerhetssystem som standard.

***Tips! Undvik att köpa "för stor bil" bara för att den känns trygg. Storlek kan öka försäkring, skatt och däckkostnad.***

## Om du pendlar ofta och kör många mil per år (till exempel 1 500+ mil)

### Du prioriterar ofta:

- komfort i säten, låg ljudnivå och bra ljus
- stabilitet på motorväg
- förutsägbar drift: serviceintervaller, däckslitage, garantier
- en drivlina som är kostnadseffektiv för många mil

**Därför kan kombi, sedan, kompaktbil/ mellanklass passa dig.**

### Jämför särskilt:

bränsleförbrukning/räckvidd (el) i din hastighet, säteskomfort och körställning, ljudnivå, belysning, servicekostnader och däckslitage vid motorvägskörning.

***Tips!** Räkna extra noga på förbrukning (bränsle/el), eftersom små skillnader blir stora över ett år.*

## Om du ofta kör längre resor (flera gånger per månad) och med bagage

### Du prioriterar ofta:

- bagageutrymme som fungerar i praktiken (inte bara liter i specifikationen)
- bra räckvidd/planering, särskilt vintertid
- bekväm bil i hög fart, bra adaptiva säkerhetssystem

**Därför kan kombi, mellanklass, större crossover/SUV, MPV om ni är många passa dig.**

### Jämför särskilt:

bagageutrymme med baksätet i bruk, lastöppningens form och tröskelhöjd, taklast/dragvikt, räckvidd i kyla (om el), samt hur bilen känns i hög fart och vid omkörning.

***Tips!** Provpacka: barnvagn, resväskor eller utrustning. Många bilar ser stora ut men sväljer mindre än man tror.*

## Om du har eller snart ska få barn

### Du prioriterar ofta:

- ISOFIX på rätt plats, bra bältesgeometri, utrymme för bakåtvänd stol
- bra insteg och plats i baksäte
- säkerhetsbetyg med bra barnskydd

**Därför kan kombi, MPV/minibuss, crossover/SUV med bra baksäte passa dig.**

### Jämför särskilt:

plats för bakåtvänd stol bakom föraren, antal ISOFIX-positioner, dörröppning/instegshöjd, möjlighet att spänna fast barn säkert utan krångel, och bagageutrymme samtidigt som barnvagn får plats.

***Tips!** Ta med bilbarnstol om du redan har en och testa på plats. Det är ofta den mest avslöjande kontrollen.*

## Kan du ladda hemma eller på jobbet?

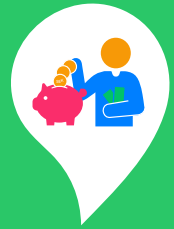
Om du kan ladda regelbundet kan el eller laddhybrid bli mer förutsägbart i vardagen, men du behöver fortfarande räkna med tydligt lägre räckvidd i kyla och planera för längre resor. Om du inte kan ladda hemma blir laddning en planeringsfråga och då är det extra viktigt att räkna konservativt på tid, kostnad och räckvidd innan du bestämmer dig.

**Om du har laddare kan elbil i småbil/kompakt/kombi/crossover, eller laddhybrid passa dig.**

### Jämför särskilt:

var du faktiskt laddar till vardags, laddhastighet (AC/DC), räckvidd vintertid, förbrukning och vad som ingår i garanti.

***Tips!** Om du inte kan ladda hemma eller på jobbet, räkna med fler laddstopp och högre kostnad för publik laddning.*



*”Köp inte en större bil än du faktiskt behöver. Varje storleksklass du går upp innebär oftast högre kostnader för skatt, försäkring och drivmedel varje månad.”*

**– Sharon Lavie,  
Sparekonom på  
Lendo**

## När du läst beskrivningarna ovan

Välj då 2–3 biltyper att jämföra. Det gör att du kan jämföra enklare när vi går vidare till budget, säkerhet, teknik och totalkostnad.

## Kapitel 2: Rätt bil till rätt pris

En förstagångsköpare tittar ofta på månadskostnaden i annonsen eller på bilpriset. Men det är få som på förhand skaffar sig en bild av vad en bil kostar att äga. Detta är ett viktigt steg för att förstå hur din ekonomi kommer påverkas av bilägandet.

Bestäm en total bilbudget per månad och innan du bestämmer dig för modell se till att alla kostnader nedan ryms i denna. Försök också att undvika att använda hela ditt sparkapital som kontantinsats. Du vill ha pengar kvar för försäkring, däck, service och oförutsedda fel.

### Snabbguide: Vad brukar ingå i en totalbudget?

Din totalbudget beror på vilken bil du väljer och hur du använder den

Istället för att fokusera på bilens pris är det klokt att räkna med alla kostnader som följer med bilägandet

- Ränta och amortering (om du lånar)
- Försäkring
- Skatt (kan vara hög första åren för vissa bilar via malus)
- Service och underhåll
- Däck (sommar/vinter), förvaring, skifte
- Bränsle/el
- Parkering
- En buffert för reparationer



## Kalkylmall: din totalkostnad per månad

### 1. Egen kontantinsats (engångsbelopp)

Kontantinsatsen påverkar hur mycket du behöver låna och därmed räntekostnaden. Den påverkar också risken att du får "för mycket lån" i förhållande till bilens värde om du behöver sälja tidigt.

Skriv här: Kontantinsats =  kr

### 2. Lån: ränta och amortering

Här finns två kostnader att tänka på:

- Räntan = kostnad till långivaren
- Amorteringen = återbetalning av lånet

Skriv här:

Lånebelopp = bilpris – kontantinsats =  kr

Ränta (effektiv) =  %

Löptid =  månader

#### Enkel uppskattning av räntekostnad per månad

Ränta per månad  $\approx$  (lånebelopp  $\times$  ränta) / 12

Exempel: 200 000 kr  $\times$  7 % / 12  $\approx$  1 167 kr/mån

Amortering per månad  $\approx$  lånebelopp / antal månader

Exempel: 200 000 / 60  $\approx$  3 333 kr/mån

#### Din kostnad per månad:

- Ränta:  kr/mån
- Amortering:  kr/mån
- Avgifter (avi/uppläggning):  kr/mån

### 3. Försäkring

Försäkringen kan skilja mycket mellan bilmodeller, ålder, motorstyrka och var du bor. Räkna konservativt om du är osäker.

Skriv här: Försäkring =  kr/mån

*Tips: ta in minst två prisexempel för den modell du tittar på och räkna på det högre alternativet i din "trygghetskalkyl".*

### 4. Skatt

Fordonsskatten kan vara betydligt högre de första åren för vissa bilar genom malus. Kontrollera bilens skatt innan du bestämmer dig.

Skriv här: Skatt per år =  kr/år → per månad =  kr/mån

### 5. Service och underhåll

Här ingår planerad service och normalt slitage. En enkel metod är att räkna ut ett snitt per år.

Skriv här: Service/underhåll per år =  kr/år , per månad =  kr/mån

*Tips: på vissa bilar kan service och delar kosta mer än du tror. Jämför serviceprogram och serviceintervall innan köp.*



## 6. Däck (sommar/vinter), förvaring och skifte

Däck är en av de stora “osynliga” kostnaderna. En bil med större däckdimension kan bli betydligt dyrare.

Räkna så här:

- Kostnad för däck per 3–4 år (eller per slitperiod)
- skifte (2 gånger per år om du inte byter själv)
- eventuell förvaring

Skriv här: Däck och skifte =  kr/år →  kr/mån

## 7. Bränsle eller el (månadskostnad)

Här är en enkel mall som fungerar oavsett drivlina.

### A) Om du kör på bränsle

Bränslekostnad per månad  $\approx$  (mil per månad  $\times$  liter per mil  $\times$  pris per liter)

Skriv här:

- Mil per månad =
- Förbrukning =  liter/mil
- Pris =  kr/liter → Bränsle =  kr/mån

### B) Om du kör på el

Elkostnad per månad  $\approx$  (mil per månad  $\times$  kWh per mil  $\times$  pris per kWh)

Skriv här:

- Mil per månad =
- Förbrukning =  kWh/mil
- Pris =  kr/kWh → El =  kr/mån

**Tips:** om du kör vintertid, räkna med högre förbrukning i din “trygghetskalkyl”.

## 8. Parkering

Parkering (hemma + arbete + övrigt)

Räkna så här:

- månadsavgift för boendeparkering/garage
- avgift vid jobbet (om det inte ingår)
- genomsnitt för betalparkering (ärenden/centrum)

**Skriv här:** Parkering =  kr/mån

## 9. Värdeminskning

Värdeminskning är skillnaden mellan vad du betalar för bilen och vad du realistiskt kan sälja den för senare. Det är ofta en av de största kostnaderna – särskilt för nyare bilar – och därför bra att räkna med även om du inte tänker sälja snart.

**Skriv här:**

Värdeminskning per månad  $\approx$

(Köpesumma – förväntat andrahandsvärde) / antal månader =  kr/mån

***Tips:** titta på vad samma modell (med ungefär samma ålder och miltal som din bil kommer ha då) säljs för i dag och räkna hellre lite försiktigt än för optimistiskt..*

## 10. Reparationsbuffert (månadskostnad)

Det här är din buffert för oväntade fel.

Målet är att du inte ska behöva ta kredit när något går sönder.

**Skriv här:**

Reparationsbuffert =  kr/mån

***Tips!** välj bufferten utifrån bilens ålder och risk.  
En nyare bil med garanti kan ha lägre buffert, en äldre bil behöver ofta högre.*

**Summering: din totalkostnad per månad**

Lägg ihop:

1. Ränta:
  2. Amortering:
  3. Avgifter:
  4. Försäkring:
  5. Skatt:
  6. Service/underhåll:
  7. Däck/skifte/förvaring:
  8. Bränsle/el:
  9. Parkering:
  10. Värdeminskning:
  11. Reparationsbuffert:
- Totalt:**  **kr/mån**

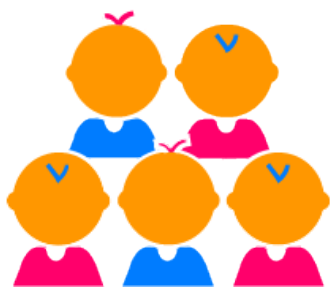
**Räkneexempel: Månadskostnad för en begagnad familjebil (ca 250 000 kr)**

*Vi räknar på att du kör 1 500 mil per år och har ett billån där du betalat 20 % själv.*

1. **Värdeminskning:** Ca 2 000 kr (Bilen sjunker i värde varje månad).
  2. **Lån, ränta och avgifter:** Ca 3 800 kr (Både ränta och avbetalning på skulden).
  3. **Försäkring:** Ca 500 kr (Priset varierar beroende på din ålder och var du bor).
  4. **Fordonsskatt:** Ca 150 kr (Här kan det vara dyrare de första tre åren för vissa bilar).
  5. **Bränsle eller el:** Ca 1 800 kr (Beroende på hur mycket din bil drar).
  6. **Service och reparationer:** Ca 500 kr
  7. **Däck:** Ca 300 kr (Sommar/vinterdäck)
  8. **Parkering:** 700 kr
- Total kostnad: ca 9 750 kr i månaden.**

## Kapitel 3: Säkerhet: så väljer du en trygg bil

Säkerhet handlar inte bara om vad som händer om du krockar, utan också om hur bra bilen är på att hjälpa dig undvika olyckan från början. Ett praktiskt sätt att börja är att titta på etablerade tester som Euro NCAP och läsa helheten: vuxenskydd, barnskydd, skydd för oskyddade trafikanter och "Safety Assist" (förarstöd). Tänk på att stjärnbetyget kan påverkas av utrustningsnivå, så kontrollera om betyget gäller i standardutförandet eller en version med säkerhetspaket och jämför gärna delbetygen, särskilt Safety Assist.



När du jämför bilar är det ofta de här systemen som gör störst skillnad i vardagen:

- **Automatisk nödbroms (AEB)** – gärna med bra funktion i stadstrafik
- **Filhållningsassistans** – prova så du gillar hur den ingriper
- **Adaptiv farthållare** – särskilt om du kör mycket motorväg
- **Bra belysning** – till exempel LED eller Matrix där det är relevant

Har du barn eller skjutsar ofta bör du dessutom kontrollera att bilen fungerar i praktiken: ISOFIX sitter där du behöver det, att bältena i baksätet hamnar bra och att en bakåtvänd bilbarnstol får plats bakom framsätet utan att föraren behöver sitta trångt eller för nära ratten.

På provkörningen räcker tre frågor långt:

- sitter du med god sikt?
- känns bromsar och styrning stabila?
- ser du ordentligt bakåt och åt sidorna?



## Kapitel 4: Extrautrustning

När det gäller bilar är valen av extra utrustning i de närmaste oändliga och specifikationerna kan lätt överväldiga. Till slut känns allt lika viktigt eller bra att ha. **Börja därför med tre listor:**

### Måste ha

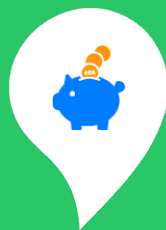
(till exempel: ISOFIX för barnstol, automatväxellåda, dragkrok, räckvidd om du väljer elbil, fyrhjulsdrift om du ofta kör på vinterväglag)

### Viktigt

(till exempel: låg ljudnivå, bra bagage, bra infotainment)

### Komfortval

(till exempel: premiumljud, panoramatak)



**Tips!** Varje komfortval tenderar att kosta två gånger: först i bilpris, sedan i värdeminskning och ibland i dyrare försäkring.

### Checklistan:

#### Innan du börjar leta annonser

- Jag vet min körprofil (mil/år och körtyp).
- Jag har en maxbudget per månad (allt-in).
- Jag har 3–5 “måste ha”.
- Jag vet om jag kan ladda hemma/på jobbet eller inte (om el/hybrid är aktuellt).





## Kapitel 5: Drivlina: el, hybrid, bensin eller diesel

Valet av drivlina är ett av de beslut som påverkar bilens totala kostnad mest – men också hur smidig den är att leva med. Det handlar inte bara om vad som är “modernt” eller vad som låter bäst i teorin, utan om vad som fungerar i din vardag: hur långt du kör, var du kör, om du kan ladda regelbundet och hur mycket trygghetsmarginal du vill ha vintertid. I det här kapitlet går vi igenom vad som skiljer el, hybrid, bensin och diesel åt – och vilka frågor du behöver kunna svara på innan du bestämmer dig. Målet är att du ska välja det alternativ som ger lägst risk för dyra överraskningar och som håller både i budgeten och i praktiken.

## Elbil: passar dig om...

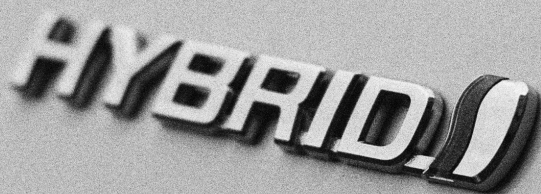
- du kan ladda hemma eller på jobbet (det är ofta nyckeln till låg milkostnad).
- du kör mycket kortare resor och vill ha förutsägbara kostnader
- du accepterar att räckvidden varierar med temperatur och körsätt

### Frågor att ställa dig själv innan du väljer elbil

- Kan jag ladda där jag bor?
- Hur ser mina vanligaste resor ut i kilometer, även vintertid?
- Är jag okej med att planera laddning på längre resor?

**Viktigt:** Räckvidd är inte bara en fast siffra. Tester visar att vinterförhållanden kan kapa räckvidden rejält, i vissa fall upp mot omkring 40 procent i extrema lägen. Så du behöver räkna med marginal om du ofta kör längre sträckor vintertid. Kortare räckvidd kräver inte bara mer frekventa stopp, det innebär också längre restid eftersom en elbil tar mycket längre tid att ladda än en vanlig tankning med drivmedel.





## Laddhybrid/hybrid: passar dig om...

- du kör mycket i vardagen på kortare sträckor där eldrift faktiskt används
- du kan ladda hemma eller på jobbet och gör det regelbundet
- du vill ha “reserv” för längre resor utan att behöva planera laddstopp lika mycket som med elbil
- du accepterar att bilen kan bli mer komplex (två drivsystem) och ibland dyrare att serva än en ren fossilbil

### Frågor att ställa innan du väljer laddhybrid/hybrid

- Kommer jag faktiskt ladda nästan varje dag, eller ibland?
- Hur lång är min vanligaste vardagsresa – ryms den inom bilens elräckvidd?
- Ingår laddkabel och vilken laddning stödjer bilen (AC/DC)?
- Hur ser serviceprogrammet ut och vad kostar service jämfört med motsvarande fossilbil?

**Viktigt:** Laddhybrider kan se ekonomiska ut på pappret, men utfallet beror nästan helt på hur ofta du laddar. Kör du mest på bensin/diesel blir det ofta högre förbrukning än du tror eftersom bilen är tyngre än en motsvarande fossilbil vilket i det stora hela kan ge lägre “nytta” än du tror.

## Bensin/diesel: passar dig om...

- du saknar laddmöjlighet och vill ha ett enkelt upplägg utan laddplanering
- du kör längre sträckor ofta och vill kunna “tanka och köra”
- du vill ha maximal flexibilitet för resor, boende och parkering
- du prioriterar kortare stopp (tankning går snabbt jämfört med laddning)

### Bensin eller diesel – hur tänker man?

- Bensin passar ofta bäst om du kör blandat eller inte kör extremt många mil.
- Diesel kan vara ekonomiskt vid många mil och längre körningar, men skattekostnaden kan vara annorlunda och du behöver räkna noga på helheten.

#### Frågor att ställa dig innan du väljer bensin/diesel

- Vad är bilens verkliga förbrukning i din typ av körning (stad/motorväg/vinter)?
- Vad är fordonsskatten per år och gäller malus fortfarande?
- Hur ser servicekostnaderna ut för den här motorn (och finns det kända problem)?
- Hur länge planerar jag att äga bilen – och hur påverkar det andrahandsvärdet?

**Viktigt:** För bensin- och dieslbilar blir bränslekostnaden ofta en större del av månadskostnaden, och för nyare bilar kan fordonsskatten vara extra hög de första tre åren om bilen omfattas av malus



# Kapitel 6:

## Skatt, malus och elbilspremie

När du köper en bil är fordonsskatten en av de poster som kan skilja mest – särskilt de första åren. Den ordinarie fordonsskatten beror främst på drivmedel och CO<sub>2</sub>-värde (WLTP).

### Skatt

#### 1) Bensin (och många hybrider):

I det koldioxidbaserade systemet består skatten av ett grundbelopp på 360 kr/år och (i vissa fall) ett koldioxidbelopp.

För bensin tas koldioxidbeloppet (ordinarie) ut med 22 kr per gram CO<sub>2</sub> över 111 g/km.

Det innebär i praktiken:

- CO<sub>2</sub> ≤ 111 g/km: skatt ≈ 360 kr/år (≈ 30 kr/mån)
- CO<sub>2</sub> över 111 g/km: skatt = 360 + 22 × (CO<sub>2</sub> – 111) kr/år

*Exempel: bensin 120 g/km → 360 + 22×9 = 558 kr/år (≈ 47 kr/mån).*

#### 2) Diesel

För diesel tillkommer utöver grundbeloppet även bränsletillägg och miljötillägg, och koldioxidbeloppet (22 kr/gram) gäller först över 111 g/km.

- Bränsletillägg: 13,52 × CO<sub>2</sub> (g/km) per år
- Miljötillägg: 250 kr/år

*Exempel: diesel*

Grund 360 + miljö 250 + bränsle (13,52×70 = 946) 1 556 kr/år (≈ 130 kr/mån).

#### 3) Elbil

Elbilar ligger i praktiken ofta på grundbeloppet 360 kr/år, eftersom CO<sub>2</sub>-utsläppet är 0.



## Malus

För bilar med högre koldioxidutsläpp tas en förhöjd fordonsskatt (malus) ut under de tre första åren från när bilen blir skattepliktig för första gången. Efter de tre åren går bilen över till den ordinarie skatten. Var därför uppmärksam på om du köper en begagnad bil som är 1–2 år gammal, att du kan "ärva" en del av malusperioden. Köper du den när den är över 3 år gäller inte malus längre.

### När gäller malus?

Malus kan gälla för nyare personbilar (klass I), lätta bussar och lätta lastbilar med bensin/etanol eller diesel. För bilar som tas i trafik 1 juni 2022 eller senare gäller malus om utsläppen är över 75 g CO<sub>2</sub>/km (WLTP, blandad körning).

### Så räknas malus (1 juni 2022 eller senare)

Koldioxidbeloppet beräknas i två steg under malusperioden:

- 107 kr per gram CO<sub>2</sub> för utsläpp över 75 g upp till och med 125 g/km
- 132 kr per gram CO<sub>2</sub> för utsläpp över 125 g/km
- Dessutom tillkommer ett grundbelopp på 360 kr/år

För dieseldrivna bilar som omfattas av malus tillkommer precis som ovan:

- Miljötillägg: 250 kr/år
- Bränsletillägg: CO<sub>2</sub>-utsläppet (g/km) × 13,52 (per år)

### Exempel: Så stor kan skillnaden bli mellan en bensin- och dieselbil första 3 åren med malus

#### Bensinbil, 130 g CO<sub>2</sub>/km

- Grundbelopp: 360 kr
  - 75–125 g: 50 g × 107 = 5 350 kr
  - Över 125 g: 5 g × 132 = 660 kr
- Summa: 6 370 kr/år  
(ungefär 530 kr/mån)

#### Dieselbil, 130 g CO<sub>2</sub>/km

Samma som ovan + dieselpåslag:

- Miljötillägg: 250 kr
  - Bränsletillägg: 130 × 13,52 ≈ 1 758 kr
- Summa cirka 8 378 kr/år  
(ungefär 700 kr/mån)



**Tips!** Använd Transportstyrelsens beräkning/verktyg när du har bilens uppgifter – det minskar risken att du räknar på fel regler.

## Ny elbilspremie introduceras

Bonusdelen i bonus–malus försvann när klimatbonusen avskaffades. Men en riktad elbilspremie träder i kraft 18 mars 2026. Den är inte en “bonus för alla”, utan riktas till hushåll som uppfyller vissa villkor.

### Nivåer och villkor som är beslutade:

- 1 300 kr per månad i upp till 3 år = 46 800 kr totalt
- Krav på geografi (landsbygd/områden med sämre kollektivtrafik) och inkomst: hushållets samlade inkomst ska vara under 80 % av medelinkomsten
- Hushåll med upp till 50 % av medelinkomsten kan dessutom få ett starttillägg på 18 000 kr vid första utbetalningen
- Gäller nya och begagnade elbilar, och köp eller leasing
- Ansökan kan göras den 18 mars 2026–30 juni 2028 genom Naturvårdsverket.

Utbetalningen sker månadsvis i tre år. Stöd kan beviljas så länge budgeten räcker.





## Kapitel 7: Köpa begagnat

Att köpa en begagnad bil kan kännas osäkert – och det är inte konstigt. Du köper något som redan har levt ett liv: hur den har körts, servats och tagits om hand syns inte alltid i annonsen. Samtidigt kan begagnat vara ett riktigt bra köp om du gör rätt kontroller i rätt ordning.

Ett begagnatköp blir tryggt när du kan svara på två frågor:

- Vad är bilens verkliga skick och historik?
- Finns det något juridiskt eller administrativt som kan slå tillbaka på dig efter köpet?

## Dokumenten du ska be om

### 1. Servicehistorik (servicebok + kvitton)

Be om:

- Servicebok (stämplar är bra, men kvitton är bättre)
- Kvitton på större jobb (bromsar, kamrem, koppling, batteri, däck)
- Uppgift om när nästa service ska göras

### 2. Senaste besiktningsprotokoll

Besiktningsprotokollet ger dig en snabb bild av om bilen haft återkommande problem – och om något nyligen har reparerats bara för att klara besiktningen. Kom ihåg, det ersätter inte en egen kontroll.

### 3. Skuld koll: fordonsrelaterade skulder

Kontrollera om bilen har obetalda fordonsrelaterade skulder (t.ex. fordonsskatt, trängselskatt, felparkeringsavgifter). Detta är viktigt i samband med fordonsköp och det är viktigt att du tar upp frågan med säljaren i samband med affären. Vissa avgifter kan ha eftersläpning innan de registreras – ännu ett skäl att prata igenom detta och få tydlighet innan du betalar.

*Tips: Be säljaren visa underlag och dubbelkolla med Transportstyrelsen.*

### 4. Ägaruppgifter och ägarbyte

Vid privatköp: kontrollera att personen som säljer faktiskt är rätt ägare. Det gör du på transportstyrelsen.se. Efter köpet är det viktigt att du gör ägarbytet direkt och korrekt, även det på transportstyrelsen.se.

### 5. Varudeklaration

Köper du av en MRF-ansluten bilhandlare kan du kräva varudeklaration för begagnad bil. Varudeklarationen är framtagen i samarbete mellan MRF och Konsumentverket. Detta kan vara extra viktigt i framtiden eftersom det blir ett bevisunderlag om ni senare tvistar om bilens skick.



## Kontrollera på plats

Bilprovningen har en konkret checklista för begagnatköp. Den bygger på att du provkör ordentligt, testar funktioner och letar efter varningssignaler.

### Provkörning

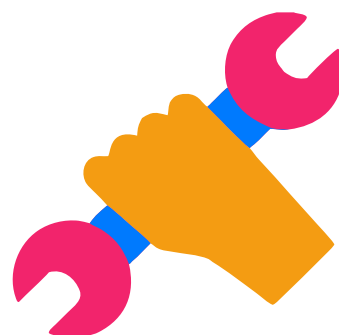
- Provkör så länge att motorn blir genomvarm.
- Kör både på låg och hög hastighet och känn efter vibrationer, broms, styrning.
- Testa all elutrustning och se att inga varningslampor lyser när motorn är igång.

### Snabb kontroll under huven och runt bilen

- Leta efter vätskeläckage och avvikande vätskenivåer.
- Kontrollera däckens mönsterdjup, snedslitage och skador (även på reservhjul om det finns).

#### Checklista: Innan du betalar

- Jag har sett serviceunderlag och kan förklara bilens historik.
- Jag har sett senaste besiktningsprotokoll.
- Jag har ställt skuldfrågan tydligt och kontrollerat for-donsrelaterade skulder.
- Jag har kontrollerat att säljaren är rätt ägare (privatköp).
- Vi gör ägarbytet korrekt direkt enligt Transportstyrels-ens guide.
- (Bilhandlare/MRF) Jag har fått och läst varudeklaration.



## Kapitel 8: Dina rättigheter

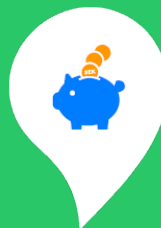
När du köper bil är det lätt att tro att "rättigheter är rättigheter". Men i praktiken avgör en sak mer än allt annat: köper du av en bilhandlare eller av en privatperson?

### Köpa av bilhandlare (ny och begagnad)

När en konsument köper en bil av en bilhandlare gäller konsumentköplagen (2022:260). Denna lag är tvingande, vilket innebär att säljaren inte kan avtala bort dina rättigheter.

- **Reklamationsrätt:** Du har rätt att reklamera fel i tre år efter köpet, oavsett om bilen är ny eller begagnad. Det är viktigt att reklamera så snart som möjligt när du upptäcker fel. Klagar du inom två månader från att du märkte felet, så anses du enligt lag ha reklamerat i rätt tid.
- **Bevisbörda:** Under de första två åren anses fel som upptäcks vara ursprungliga, om inte säljaren kan bevisa att felet uppstått efter leverans eller beror på vanvård. Efter två år övergår bevisbördan till köparen.

- **Felbedömning:** En bil anses felaktig om den inte stämmer överens med avtalet, annonsen eller vad konsumenten "med fog" kunnat förvänta sig med hänsyn till pris, ålder och mätarställning. Allmänna förbehåll som "bilen säljs i befintligt skick" har ingen juridisk verkan hos en handlare.
- **Twistlösning:** Om handlaren är ansluten till Motorbranschens Riksförbund (MRF) finns en extra trygghet då de förbundit sig att följa Allmänna reklamationsnämndens (ARN) beslut.
- **Garanti** är bara ett extra löfte. Du har alltid reklamationsrätt enligt lag, även om garantin är kortare eller har undantag.



**Tips!** Spara annonsen och allt som utlovas skriftligt. Om bilen inte stämmer med det du fått information om, eller om ett fel visar sig, reklamera skriftligt och så fort som möjligt.



## Köpa begagnat av privatperson

Vid privatköp gäller köplagen, som är dispositiv.  
Detta innebär att det som står i avtalet gäller i första hand.

- **Sämre skydd:** Du har ingen lagstadgad ångerrätt och bevisbördan för fel ligger på dig från första dagen.
- **Undersökningsplikt:** Som köpare har du en omfattande plikt att undersöka bilen. Du kan inte klaga på fel som du borde ha upptäckt vid en noggrann genomgång eller provkörning. Om säljaren säger till dig att undersöka bilen och du låter bli, förlorar du rätten att klaga på fel som undersökningen skulle ha visat.
- **Köpekontrakt:** Det är absolut nödvändigt att upprätta ett skriftligt kontrakt som anger bilens skick, pris och vad som ingår. Skriv ner det som är viktigt – vad har säljaren lovat, vilka reparationer är gjorda osv. Det du kan bevisa i efterhand är ofta det som avgör.





## Kapitel 9: Finansiering

Finansiering handlar inte bara om att få ner månadskostnaden. Det handlar om att undvika att du betalar för mycket totalt, och att du inte bygger in en risk som gör att bilen blir en ekonomisk stress. Det som gör bilfinansiering knepigt är att du betalar av ett lån på en sak som samtidigt tappar i värde.

Om lånet "sträcker sig längre" än bilens värde eller din planerade ägartid kan du hamna i ett läge där du är skyldig mer än vad bilen är värd när du vill sälja eller byta. Här går vi igenom tre alternativ för finansiering. Köpa kontant, låna, eller leasing som jämförelse.

## Köpa kontant

Kontantköp är det enklaste: du slipper ränta och kreditkostnader. Men du behöver se till att du inte tömmer din buffert. En bil har alltid löpande kostnader, och en oväntad reparation kommer sällan lägligt. Du binder också upp mycket kapital med mindre buffert kvar, ökar risken för att du kan behöva låna om något oväntat händer.

## Billån med säkerhet eller privatlån utan säkerhet

**Billån med bilen som säkerhet:** Du betalar minst 20 % av priset själv (kontantinsats). Räntan på lånet är ofta lägre än på ett privatlån. Här får du göra ränteavdrag på 30 % i din deklaration, vilket gör att den verkliga räntekostnaden blir lägre. Ibland finns också villkor, som krav på helförsäkring. Läs villkoren noggrant, så att det inte blir fel.

**Privatlån (utan säkerhet):** Du kan låna till hela bilens värde utan kontantinsats. Räntan är dock oftast högre än för billån med säkerhet. Och tänk på att från och med 2026 får man inte längre göra ränteavdrag för dessa lån, vilket gör dem betydligt dyrare än förut.

## Lånets tempo ska matcha bilens värdefall

En längre återbetalningstid kan göra att månadskostnaden ser lägre ut, men du betalar mer totalt och risken ökar att du har lån kvar när du vill sälja eller byta bil. Därför är det smart att välja en löptid som passar hur länge du faktiskt tänker äga bilen. Om du tror att du vill byta inom 3–5 år är det sällan en bra idé att välja en avbetalningsperiod på 7–10 år bara för att pressa ner månadskostnaden.

Tänk på att det händer två saker samtidigt när du äger bil: du amorterar ner lånet, men bilen tappar också i värde. Om skulden minskar långsammare än bilens andrahandsvärde faller kan du hamna i ett läge där bilen är värd mindre än vad du är skyldig. Då kan ett byte bli dyrt.

Kontantinsatsen är därför mer än ett "krav". Ju mer du kan lägga in från början, desto mindre behöver du låna och desto lägre blir räntekostnaden. Du får också en säkerhetsmarginal mot värdeminskning, vilket minskar risken att fastna med bilen.

**"Billån med restvärde"** – Var uppmärksam vid dessa upplägg på att de förvisso ofta ger lägre månadskostnad eftersom du amorterar mindre belopp löpande, men i stället har en stor slutbetalning. Det kan fungera om du redan från start har en plan för slutbetalningen eller är trygg med att bilens värde räcker när du ska sälja eller byta. Annars kan det bli en dyr överraskning, särskilt om du behöver byta tidigare än planerat eller om marknadsvärdet faller mer än du räknat med.

## Ränteavdrag

När du har ett lån med säkerhet får du göra ränteavdrag med 30% av räntekostnaden. Det betyder att ett billån på 100 000 med en ränta på 6% betalar du 6000 kronor per år i ränta. I deklarationen får du dra av 30 procent (1800 kr) vilket minskar dina totala räntekostnader.

Från och med inkomståret 2026 får du inget ränteavdrag om du väljer att ta ett privatlån/lån utan säkerhet. Det gör att lån utan säkerhet behöver räknas som dyrare i praktiken från 2026 och framåt.

## Leasing

Även om den här guiden handlar om att köpa bil är det bra att kunna tolka leasingerbjudanden, eftersom de ofta marknadsförs med en låg månadskostnad som inte alltid visar hela kostnaden.

Månadskostnaden kan dessutom förändras om ränteläget förändras, något många konsumenter inte var beredda på när inflationen och räntorna steg snabbt. Ofta är det inte självklart hur månadskostnaden beräknas eller hur en höjning beräknats, och det kan vara svårt eller dyrt att ta sig ur ett leasingavtal i förtid.

Du behöver också kontrollera vad som ingår och inte ingår – till exempel service brukar ingå men ibland bara upp till ett visst milantal. Försäkring och vinterdäck tillkommer – och därför är det extra viktigt att läsa avtalet noggrant.

Det är extra viktigt att vara noggrann med skötsel och service enligt leasingavtalet. Om du slarvar kan det bli dyrt vid återlämning. Det är inte ovanligt att du kan behöva betala för skador vid återlämning. I avtalet står ofta att du inte ska behöva betala för normalt slitage men det är en tolkningsfråga och det är här tvister ofta uppstår. Det är därför leasing kan passa vissa, men inte andra.





## Kapitel 10: Bilförsäkring

När du köper bil är försäkringen en av de löpande kostnader som kan variera mest mellan två till synes likvärdiga bilar. Minimnivån är tydlig: om bilen är påställd måste den ha trafikförsäkring (även om bilen t.ex. har körförbud eller inte är i körbart skick). Vill du slippa kravet måste bilen ställas av.

Har du inte en trafikförsäkring blir du automatiskt rapporterad till Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Då får du betala en trafikförsäkringsavgift för varje dag bilen är oförsäkrad. Avgiften är en sanktion och kan bli betydligt dyrare än en vanlig försäkringspremie. 2026 är avgiften 202 kronor/dag.

## Tre nivåer du behöver kunna skilja på

### Trafikförsäkring (obligatorisk)

Täcker personskador och skador på andras egendom i trafiken, men inte skador på din egen bil på samma sätt.

### Halvförsäkring

Brukar bygga vidare på trafikförsäkringen och kan omfatta skydd som brand, stöld, glas, räddning och rättsskydd (exakta delar varierar mellan bolag och villkor).

### Helförsäkring

Halvförsäkring + vagnskadeskydd (eller motsvarande). Den är oftare relevant när bilen är nyare eller har högre värde, men även här avgör villkoren vad som faktiskt ingår.

## Det du ska jämföra

### Självrisker

Titta särskilt på självrisk för vagnskada, glas och stöld. En billig premie kan innebära hög självrisk när något händer.

### Maskinskadeförsäkring (om den ingår)

Det här är ofta avgörande för begagnatköp, men villkoren är olika (ålder/miltal/undantag). Kontrollera om den finns och när den upphör.

### Tillägg som påverkar vardagen

Exempel är hyrbil/assistans, allrisk ("drulle"), och utökat glas. Det kan vara värt att välja bort eller välja till – men bara om du vet vad du betalar för. Villkoren vad som faktiskt ingår.





**Lendo.se**

Denna guide är framtagen av Sharon Lavie, sparekonom på Lendo.  
Du hittar fler tips och nyheter om privatekonomi på [lendo.se/lanebloggen](https://lendo.se/lanebloggen)